

**TÜRKİYE'DE SIĞIRLARDA
OSTERTAGIA LYRATA SJOBERG (1926)
(İlk Rapor)**

Ahmet CELEP (*)

Sait GÜRSOY (**)

GİRİŞ

Türkiye'de koyun ve siğirlerde Ostertagia cinsine bağlı *O.circumcincta*, *O.trifurcata*, *O.occidentalis*, *O.marshalli* ve *O.ostertagi* türlerinin bulunduğu bildirilmektedir (1, 2, 3). Tebliğimizde Türkiye'de *Ostertagia lyrata* Sjöberg (1926)'nın da siğirlerimizde bulunduğunu bildirmektediriz.

MATERYAL VE METOT

Tarım Orman ve Köyşleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü'nün Enstitümüz Parazitoloji Laboratuvarında yürütülen «Samsun Yöresi Siğirlerinde Helmintolojik Araştırmalar» adlı araştırma materyalinde parazitlere 6.10.1988 günü ilk defa rastlanıldı.

Bafra mezbahasından getirilen abomasum muhteviyatı laboratuvarında yıkanarak stereoskopik mikroskopta muayene edildi. Toplanan parazitler fizyolojik % 0.9 suya alındı. Parazitler şeffaflandırılmak üzere lactofenole konuldu ve 24 saat sonra ölçümleri yapıldı, aynalı mikroskopta spicul, gubernaculum ve dorsal kaburganın şekli çizildi. Pm-6 mikroskobu ile resimleri çekildi.

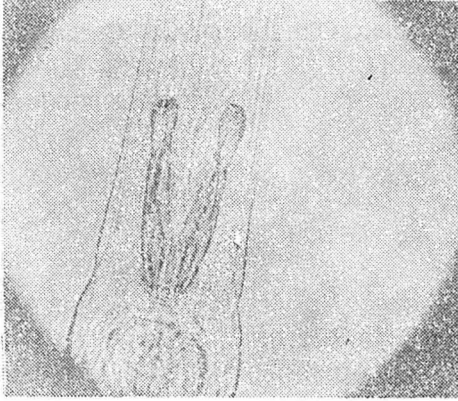
(*) Samsun Hayvan Hast. Araşt. Enst. Parazitoloji Lab. Şefi
(**) » » » » » » » Lab. Asistanı

S O N U Ç

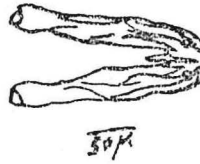
Ölçümler erkek parazitler üzerinde yapıldı. Erkek parazitlerin ortalama uzunluğu 9 mm. (8.3 - 9.4), spicul uzunlukları (191.07 - 213.25) ortalama 199.78 mikron, sarımsı kahverenkli her biri distal ucunda üç parçalı, uzun spiculler şapka tereği tarzında içeri kıvrık gubernaculum 81 - 96 mikron uzunlukta tespit edildi. Dorsal kaburga simetrik ve tek çıkmakta, sonra ikiye, sonra çok küçük üç dala tak-sim olmaktadır.

Müteakiben üç araştırma ünitemizde de (Bafra, Çarşamba, Ladik) aynı paraziti saptadık.

Parazitler Helmint saklama solüsyonu içerisinde Enstitümüzün 24.11.1988 tarih ve 046/174-3247 sayılı yazıları ile Weybridge'e gönderildi. 22.2.1989 tarih ve PL. 046/174-3247 sayılı cevabi yazılarıyla teşhisimiz doğrulandı.

Ostertagia lyrata
Erkek arka nihayeti
(Orijinal)

Sipikül ve Gubernakülüm
(Orijinal)

Ostertagia lyrata
Dorsal kaburga
(Orijinal)

T A R T I Ő M A

Parazitin morfolojik 6zellikleri klasik kitaplarda yapılan morfolojik tanımlara uymaktadır. Gubernaculum klasik kitaplarda 63 mikron uzunlukta olduğu halde 6l6ç6lerimizde 81-96 mikron tespit ettik.

6 Z E T

Ostertagia lyrata Sjoberg (1926)'nın 6lkemiz siğirlerinde g6r6ld6đ6 iik olarak bildirildi.

S U M M A R Y

Ostertagia lyrata Sjoberg (1926) was firstly reported from the cbomasum of the cattle in Turkey.

L İ T E R A T 6 R

- 1 — G6RALP, N. (1955) : Koyunlarımızda g6r6len Trichostrongylidae T6rlerine dair Sistematik Araştırmalar. A.6. Vet. Fak. Yayınları No: 64/33. Yenidesen Matbaası, Ankara.
- 2 — G6RALP, N. (1974) : Helmintoloji. A.6. Vet. Fak. Yayınları 307/208. A.6. Basımevi, Ankara.
- 3 — OYTUN, H.Ő. (1961) : Genel Parazitoloji ve Helmintoloji. A.6. Vet. Fak. Yayınları 55/26. Ege Matbaası, Ankara.